

Webinar rettigheter

Atle Larsen

Pasientombud LHL

UT Å REISE?

- Reise innenfor EU/EØS området
 - Viktig å ha med det europeiske helsekortet
 - Fås hos HELFO
- Utenfor EU/EØS området
 - Her må du ha reiseforsikring for å få dekket utgifter til behandling
 - En reiseforsikring har normalt en reservasjon for eksisterende sykdom
 - Kan bety at forsikringen ikke vil dekke utgiftene

Fritt behandlingsvalg

- Rett til å velge ved hvilken offentlig eller privat virksomhet henvisningen skal vurderes
 - Virksomheten må ha rett til å tildele pasient- og brukerrettigheter
- Kan velge ved hvilken offentlig eller privat virksomhet helsehjelpen skal ytes
 - Pasienten kan bare velge privat virksomhet som enten har avtale med et regionalt helseforetak eller er godkjent etter forskrift om fritt behandlingsvalg
 - Ved bruk av fritt behandlingsvalg utenfor egen helseregion er det en egenandel på reiseutgifter på inntil 800 kroner

TANNBEHANDLING

- Folketrygdloven § 5-6
 - Utgifter til behandling av tannråte (karies) kan dekkes ved munntørighet når medisinerbruk er årsak
 - Munntørheten må dokumenteres ved spyttprøve, normalt gjennom ett år
 - Utgifter til behandling av tannkjøttsykdom (periodontitt) kan delvis dekkes
 - Dekkes etter faste satser
 - Tannlegen sender regning til Helfo

PASIENTSKADE

NPE

- FEILBEHANDLING
- At det har skjedd en svikt i behandlingen

ØKONOMISK TAP PÅ
MINST KR. 10000,-

YRKESKADADE

- To ordninger
 - Folketrygdloven
 - Yrkesskedeforsikringsloven
 - At yrket er helt eller delvis årsak til lungesykdommen
 - Kontrollspørsmål: har du røyket?
 - Dersom yrke og røyking har bidratt like mye til lungesykdommen, da full godkjenning
 - Godkjent da ikke betale egenandel, gunstigere beregning av pensjon, og erstatning

Kjernejournal

- Alle innbyggere sin egen kjernejournal
- Tilgjengelig på nett
 - www.helsenorge.no
- Skal inneholde
 - Hvilke medisiner du bruker
 - Kritisk helseinformasjon
 - Besøkshistorikk på sykehus
 - Hvem som har vært inn og sett på journalen
 - Dine egne registreringer

EGENANDELER

- Tak 1
 - 2460 kroner
 - Lege, psykolog, poliklinikk, medisiner på blå resept, reiseutgifter
- Tak 2
 - 2176 kroner
 - Fysikalsk behandling, opptreningsinstitusjon, behandlingsreise til utlandet, tannlegebehandling

Dekning av reiseutgifter

- Mindre enn 300 kom fra oppholdssted til behandlingssted

- Uavhengig av reisemåte dekkes reise med 2,60 pr. km
- Gjelder når reise er lenger enn 10 km
- Gjelder ikke når det kan benyttes offentlige transportmidler til lokal minstetakst eller enhetstakst

- Sender inn krav om dekning elektronisk

- Ikke nødvendig å fremlegge oppmøtebekreftelse

- www.helsenorge.no

Sykehjem

- Egenbetaling
 - $1\text{ G} - 8700 \times 75\%$
 - $101351 - 8700 = 92651 \times 75\% = 69488$
 - + 85 % av all inntekt over 1 G
- Korttidsopphold: 160 pr døgn

Sykehjem

- Pensjon: 250 000
- Renteinntekt: 12 000
- Samlet inntekt: 262 000
- Egenandel
 - $262000 - 101351 = 160649 \times 85 \% = 136551$
 - $= 69488 + 136551 = 206\ 040$
 - Skal alltid sitte igjen med minst 25 % av G (25 338)

Sykehjem

- Samme egenandel når man har ektefelle hjemme?
 - Nei. Skal da gjøres fradrag i beregningsgrunnlaget. Fradraget skal minst tilsvare den brutto pensjonsytelse ektefellen ville fått fra folketrygden om beboeren var død.
 - Gjenlevendepensjon med etterlattefordel
 - Men har ektefellen selv pensjon fra folketrygden eller arbeidsinntekt reduseres fradraget
 - NB! Første 6 mnd etter innleggelsen anbefaler regelverket at boutgiftene trekkes fra beregningsgrunnlaget

Fremtidsfullmakt

- Fullmakt til å representere fullmaktsgiver etter at fullmaktsgiver har fått så svekket helbred at han/hun innenfor de områdene fullmakten gjelder ikke lenger er i stand til å ivareta egne interesser
- Fullmakten må skrives på et tidspunkt hvor fullmaktsgiver rettslige handleevne er i behold

Fremtidsfullmakt

- Formkrav
 - Skriftlig med to vitner tilstede samtidig som fullmaktsgiver har godkjent
 - Vitnene må vite at det er en fremtidsfullmakt
 - Vitnene skal skrive under mens fullmaktsgiver er tilstede
 - Vitne bør i påskrift på dokumentet opplyse om fullmaktsgiver har opprettet fullmakten av fri vilje og hadde evne til å forstå betydningen av handlingen
 - Ektefelle, samboer, foreldre, barn, barnebarn kan ikke være vitner

Fremtidsfullmakt

- Fullmakten trer i kraft når fullmaktsgiver har kommet i en tilstand som begrunnet opprettelsen av fullmakten
 - Tilstrekkelig svekket helbred
 - Det er fullmektigen som tar stilling til når fullmakten trer i kraft
 - Fullmektigen kan be fylkesmannen om å stadfeste fullmakten
 - Fullmektigen må legge frem bevis for at pårørende er varslet og legeerklæring om fullmaktsgiver aktuelle helsetilstand
 - Legeerklæringen kan innhentes uten hensyn til taushetsplikten til legen

Uføretrygd

- Reglene

- Skal som hovedregel ha gjennomgått arbeidsavklaring – yrkesrettet og medisinsk
 - Er disse vilkårene ikke oppfylt vil du normalt få avslag på uførepensjon
- Inntektsevnen må være (varig) nedsatt med minst 50 %
 - Inntektsevne er en sammenligning av inntektsmuligheter før uførhet med inntektsmuligheter etter uførhet
 - NB! Har rett til arbeidsavklaringspenger i inntil 8 mnd mens søknaden behandles

Uføretrygd

- Beregning
 - 66 % av inntekten 3 av siste 5 år før uføretidspunkt
 - Beregnes av 3 høyeste inntektsår
 - Beregnes av inntekt inntil 6 G (608 106)
 - Max uføretrygd fra folketrygden: 401 350

Uføretrygd

- Inntekt ved siden av uføretrygd
 - 100 % uføretrygd
 - Friinntekt: 0,4 G (40 540)
 - 50 % uføretrygd og inntekt før uførhet, 500 000
 - 250 000 + 40 540

Uføretrygd

- Inntekt ved siden av uføretrygd
 - Reduksjon av trygd på grunn av inntekt
 - Eksempel
 - Inntektsnivå før uførhet er satt til 500 000
 - Uføretrygden utgjør 66 % av inntekt før uførhet (330000)
 - Uføregrad 100 %
 - Inntekt er 125 000
 - $125000 - 40540 \times 66 \% = 55744$ som trygden reduseres med
 - Samlet inntekt: $125\ 000 + 273863 = 399\ 256$

Ny pensjonsordning

- Generelt
 - Pensjonsopptjening frem til 75 år
 - Av inntekt inntil 7,1 G (719 592)
 - 18,1 % av inntekt
 - Bygger gjennom dette opp en pensjonskonto
 - Kan ta ut pensjon fra 62 år dersom pensjonen minst tilsvarer den minstepensjonen du ville fått ved fylte 67 år
 - Ingen inntektsbegrensning ved siden av pensjonen
 - Dersom du fortsetter i arbeid etter å ha tatt ut pensjon, vil du også fortsette å opptjene pensjon

Ny pensjonsordning

- Levealdersjustering
 - Statistisk levealder bestemmer størrelsen på pensjonen
 - Hvert 10 år øker levealder med 1 år
 - Fastsettes når du fyller 61 år
 - Eks. født i 50, levealder 80 år, født i 55, leve alder 80,5 år
 - 55 kullet må da jobbe lenger for å få samme pensjon som 50 kullet

Delingstall

- Når pensjonen skal beregnes tas det utgangspunkt i et delingstall
 - Jo lavere tall, jo høyere pensjon
 - Fastsettes på bakgrunn av antatt levealder for ditt årskull og arvegevinst
 - Antatt levealder: Hvor lenge vil en person i årskullet forventes å leve fra tidspunktet for uttak av pensjon?
 - Arvegevinst: Betyr at pensjonsopptjeningen til de i årskullet som dør før fylte 62 fordeles på de gjenlevende
 - Eksempel født i 58 og uttak av pensjon når 62
 - Pensjonsbeholdning 4 100 000: $19,63 = 208.869$ i pensjon

Fastsettelse av alderspensjon

- Levealdersjustering av pensjon
 - Født i 58
 - Uttak 62 år: 300 000 : 1,374
 - Pensjon: 218 341
 - Uttak 65 år: 300 000 : 1,204
 - Pensjon: 249 169
 - Uttak 67 år: 190000 : 1,091
 - Pensjon: 274 978

Lønner det seg å ta ut tidlig pensjon i folketrygden?

- Generelle utgangspunkt
 - Uttak 62 år gir om lag 30 % lavere pensjonsutbetalinger resten av livet
 - Uttak 62 år og fortsette i arbeid gir om lag 25 % mindre pensjon resten av livet
 - Eksempel
 - Pensjonsbeholdning ved 62 år 4 millioner er ved uttak fylte 67 år steget til 4,5 millioner
 - Ved antatt statistisk levealder 82 år gir det 200 000 i pensjon uttak 62 og 300 000 uttak 67

Alderspensjon for mottakere av uføretrygd

- Født til og med 62, da opptjenes alderspensjon helt eller delvis frem til fylte 67
- Født i 63 eller senere, da stopper pensjonsopptjeningen ved fylte 62
 - Taper 5 års pensjonsopptjening

Alderspensjon for mottakere av uføretrygd

- Opptjeningen av alderspensjon for uføre følger i utgangspunktet de samme regler som for andre
 - Hvilket årskull du tilhører
 - Levealdersjustering
- Unntak
 - Skjermingstillegg for å lette virkningen av levealdersjusteringen
 - Gjelder til og med 53 kullet